

POSTANOWIENIE

Dnia 7 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wojciechowski

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2024 r.

na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej

zażaleń L. J. z dnia 15 kwietnia 2024 r. oraz jego pełnomocnika – adw. M. P. z dnia 15 kwietnia 2024 r.

na zarządzenie sędziego Sądu Najwyższego Barbary Skoczkwskiej z dnia 22 marca 2024 r., sygn. akt II ZO 9/24, w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku L. J. o wznowienie postępowania w sprawie o sygn. akt II ZK 20/22

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

L. J. wnioskiem z dnia 13 stycznia 2024 r. wniósł o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2023 r. w sprawie o sygn. akt II ZK 20/22 (k. 2, II ZO 9/24), załączając do tego pisma wniosek o zawieszenie postępowania w sprawie II ZK 20/22 do czasu prawomocnego zakończenia postępowania o sygn. akt WO-203/19 Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie z uwagi na popełnienie w tej sprawie „szeregu przestępstw” (k. 3, II ZO 9/24).

Sprawa ta zarejestrowana została w Sądzie Najwyższym Izbie Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. akt II ZO 9/24 i przydzielona do referatu Sędziego Sądu Najwyższego Barbary Skoczkwskiej (k. 1, 6, II ZO 9/24)

Przewodnicząca Wydziału II Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego zarządzeniem z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt II ZO 9/24, wezwała wnioskodawcę do uzupełnienia braków formalnych pisma w postaci sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie przez adwokata lub radcę prawnego w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku. W zarządzeniu tym wskazała, że z akt sprawy o sygn. II ZK 20/22 wynika, że prawomocnym orzeczeniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie z dnia 23 kwietnia 2019 r., sygn. akt D [...], L. J. pozbawiony został prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego. Tym samym w dniu składania wniosku o wznowienie postępowania nie posiadał uprawnień do jego złożenia we własnym imieniu (k. 14, II ZO 9/24).

L. J. pismem z dnia 13 lutego 2024 r. przesłał fotokopie wniosku z dnia 18 kwietnia 2023 r. zaadresowanego do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w sprawie o sygn. akt WO-203/19, stwierdzając przy tym, że wniosek ten był przez niego podpisany „jako radcę prawnego, i który został zatajony przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie”. Wskazaną fotokopie przesłano do Sądu Najwyższego opatrzoną pieczętami „za zgodność z oryginałem” oraz „radca prawny L. J.” opatrzone podpisem L. J. oraz datą 13.04.2024 r. (k. 18-22, II ZO 9/24).

Sędzia Sądu Najwyższego Barbara Skoczowska zarządzeniem z dnia 22 marca 2024 r., sygn. akt II ZO 9/24, na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. i art. 120 § 2 k.p.k. odmówiła przyjęcia wniosku L. J. o wznowienie postępowania w sprawie II ZK 20/22, jako złożonego przez osobę nieuprawnioną (k. 24, II ZO 9/24).

Zażalenie na zarządzenie z dnia 22 marca 2024 r., sygn. akt II ZO 9/24 w dniu 15 kwietnia 2024 r. wniósł L. J., zaskarżając zarządzenie w całości. W uzasadnieniu swojego wniosku podniósł, że:

1. „zaskarżone zarządzenie zostało wydane „kapturowo” przez nie wiadomo jakiego sędziego SN, i nie ma żadnego dowodu na to, że zostało ono wydane przez wyznaczoną do rozpatrzenia tej sprawy SSN Barbarę Skoczowską,
2. zaskarżone zarządzenie zostało wydane w warunkach rozpatrywania przez SN wniosku r. pr. L. J. w sprawie, o sygn. akt: II ZK 20/22 z 15.03.2024r. w sprawie, o sygn. akt: ZK II 20/22 w przedmiocie przywrócenia terminu do złożenia zażalenia wraz z zażaleniem na postanowienie z dnia 05.10.2023 r. o oddaleniu obu kasacji w w/w sprawie,
3. wniosek o wznowienie postępowania z 13.01.2024 r. został złożony przez podmiot uprawniony - radcę prawnego L. J., a zaskarżone zarządzenie podlega uchyleniu z mocy prawa ponieważ przedmiotowy wniosek został złożony przez radcę prawnego L. J. do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w dniu 18.04.2023 r., jednakże nie nadał mu dalszego biegu”.

W związku z powyższym, wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przekazania sprawy do dalszego prowadzenia (k. 27-28, II ZO 9/24).

Zażalenie na zarządzenie z dnia 22 marca 2024 r., sygn. akt II ZO 9/24 w dniu 15 kwietnia 2024 r. wniósł również adw. M. P. - pełnomocnik L. J., zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu zarządzeniu zarzucił dokonanie przez Sąd błędnych ustaleń faktycznych polegających na przyjęciu, że w chwili złożenia i podpisania wniosku o wznowienie postępowania w niniejszej sprawie L. J. nie posiadał uprawnień do wykonywania zawodu radcy prawnego, a w konsekwencji nie był osobą uprawnioną do złożenia niniejszego wniosku, w sytuacji gdy wniosek o wznowienie postępowania złożony w dniu 13 lutego 2024 r. stanowi ponowienie wniosku złożonego uprzednio w dniu 18 kwietnia 2023 r. w sprawie o sygn. akt W0-203-19, który był sporządzony i podpisany przez L. J. w czasie gdy posiadał uprawnienia radcy prawnego, zatem był uprawniony do złożenia niniejszego wniosku.

W związku z powyższym, wniósł o zmianę zaskarżonego zarządzenie poprzez przyjęcie do rozpoznania wniosku L. J. o wznowienie postępowania w

sprawie II ZK 20/22 i nadanie sprawie dalszego biegu (k.30-37, II ZO 9/24).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje

Zażalenia nie są zasadne i nie zasługują na uwzględnienie.

Przepis art. 526 § 2 k.p.k. stosowany odpowiednio w postępowaniu o wznowienie, stanowi, że jeżeli kasacja (tu: wniosek o wznowienie) nie pochodzi od prokuratora, Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich albo Rzecznika Praw Dziecka, powinna być sporządzona i podpisana przez adwokata, radcę prawnego albo radcę Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast, pismo procesowe powinno zawierać m.in. podpis składającego pismo (art. 119 § 1 pkt 4 k.p.k.). W postępowaniu o wznowienie stosuje się odpowiednio m.in. art. 530 k.p.k. (art. 545 § 1 k.p.k.), zgodnie z którym prezes sądu, do którego wniesiono kasację (wniosek o wznowienie), odmawia jej przyjęcia, jeżeli zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 120 § 2 lub w art. 429 § 1, albo gdy kasację oparto na innych powodach niż wskazane w art. 523 § 1 (§ 2). W razie uzupełnienia braku w terminie, pismo wywołuje skutki od dnia jego wniesienia. W razie nieuzupełnienia braku w terminie, pismo uznaje się za bezskuteczne, o czym należy pouczyć przy doręczeniu wezwania (art. 120 § 2 k.p.k.).

Jak wynika z akt przedmiotowej sprawy, L. J. wnioskiem z dnia 13 stycznia 2024 r. wniósł o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2023 r. w sprawie o sygn. akt II ZK 20/22. W następstwie zarządzenia Przewodniczącej Wydziału II Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego – SSN Barbary Skoczowskiej z dnia 31 stycznia 2024 r., sygn. akt II ZO 9/24, wnioskodawca wezwany został do uzupełnienia braków formalnych pisma w postaci sporządzenia i podpisania wniosku o wznowienie przez adwokata lub radcę prawnego w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku. W zarządzeniu tym wskazano, że z akt sprawy o sygn. II ZK 20/22 wynika, że prawomocnym orzeczeniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radów Prawnych w Warszawie z dnia 23 kwietnia 2019 r., sygn. akt D [...], został L. J.

pozbawiony został prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego. Tym samym w dniu składania wniosku o wznowienie postępowania nie posiadał uprawnień do jego złożenia we własnym imieniu. W następstwie zarządzenia, L. J. pismem z dnia 13 lutego 2024 r. przesłał fotokopie wniosku z dnia 18 kwietnia 2023 r. zaadresowanego do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w sprawie o sygn. akt WO-203/19, stwierdzając przy tym, że wniosek ten był przez niego podpisany „jako radcę prawnego, i który został zatajony przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie”. Wskazaną fotokopie przesłano do Sądu Najwyższego opatrzoną pieczętami „za zgodność z oryginałem” oraz „radca prawny L. J.” wraz z podpisem L. J. oraz datą 13.04.2024 r. Wobec nieuzupełnienia braków formalnych pisma procesowego, Sędzia Sądu Najwyższego Barbara Skoczowska zarządzeniem z dnia 22 marca 2024 r., sygn. akt II ZO 9/24, na podstawie art. 545 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. i art. 120 § 2 k.p.k. odmówiła przyjęcia wniosku L. J. o wznowienie postępowania w sprawie II ZK 20/22, jako złożonego przez osobę nieuprawnioną.

W tym stanie rzeczy za całkowicie bezzasadny uznać należy pierwszy z zarzutów podniesionych przez L. J.. Nie ulega żadnej wątpliwości, że zarządzenie z dnia 22 marca 2024 r., sygn. akt II ZO 9/24, znajdujące się na kartach 24-24v akt sprawy II ZO 9/24, wydane zostało przez podpisanego pod nim Sędziego Sądu Najwyższego Barbarę Skoczowską na posiedzeniu bez udziału stron mającym miejsce w tymże dniu (k. 23, II ZO 9/24). Faktu tego nie sposób skutecznie kwestionować.

Jako chybiony jawi się również drugi z zarzutów ujęty w zażaleniu L. J.. Jak wynika z pisma skierowanego do L. J. z dnia 19 marca 2024 r., które adresat otrzymał w dniu 25 marca 2024 r., został on poinformowany, że postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2023 r., sygn. akt II ZK 20/22, jest prawomocne i nie podlega dalszemu zaskarżeniu (k. 283, 286, II ZK 20/22). Kasacja jest bowiem wyłącznie nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia od prawomocnych orzeczeń sądów II instancji, która nie czyni z Sądu Najwyższego trzeciej instancji, a tym samym wydane w tym trybie orzeczenia nie

podlegają dalszemu zaskarżeniu. Zgodnie z art. 426 § 1 k.p.k., stosowanym odpowiednio z uwagi na treść art. 518 k.p.k., od orzeczeń sądu odwoławczego oraz od orzeczeń wydanych przez Sąd Najwyższy nie przysługuje środek odwoławczy, chyba że ustawa stanowi inaczej. Wyjątek taki należy zatem interpretować w sposób ścisły i musi on wprost wynikać z przepisów ustawy, jak ma to miejsce w przypadku art. 538 § 2 k.p.k. Tymczasem, zarówno w przepisach Kodeksu postępowania karnego, jak i ustawy o radcach prawnych, konstytuujących instytucje skargi kasacyjnej próżno szukać uregulowania odnoszącego się do uprawnienia nadającego możliwość zaskarżenia środkiem odwoławczym orzeczenia wydanego w trybie kasacyjnym przez Sąd Najwyższy. W tym kontekście w judykatach tego Sądu podkreśla się przy tym, że postanowienie oddalające kasację jako oczywiście bezzasadną, jest orzeczeniem Sądu Najwyższego zapadłym w następstwie rozpoznania kasacji i jako takie dalszemu zaskarżeniu nie podlega (zob. postanowienie SN z 12.12.2003 r., II KZ 45/03, OSNwSK 2003, nr 1, poz. 2698). Skoro zatem, wbrew zapatrywaniom skarżącego, na postanowienie Sądu Najwyższego o oddaleniu kasacji jako oczywiście bezzasadnej nie przysługuje środek zaskarżenia, to tym samym wniesienie przez L. J. wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia na takowe postanowienie z mocy prawa nie podlega rozpoznaniu, a zatem pozostaje bez wpływu na przedmiot sprawy o sygn. akt II ZO 9/24.

Przechodząc do trzeciego z zarzutów podniesionego w zażaleniu L. J. oraz jednocześnie do zarzutu podniesionego w zażaleniu jego pełnomocnika – adw. M. P., stwierdzić należy, że nie podlegają one uwzględnieniu. Wniosek L. J. nie spełniał bowiem warunków, o których mowa w zarządzeniu Przewodniczącej Wydziału II Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2024 r. Mimo, że L. J. w dniu 18 kwietnia 2023 r. uprawniony był do sporządzania wniosku o wznowienie, to jednak zauważyć należy, iż załączone do pisma L. J. z dnia 13 lutego 2024 r. skierowanego do Sądu Najwyższego załączone zostały wyłącznie fotokopie pisma z 18 kwietnia 2023 r., które opatrzone zostało dodatkowo pieczętkami „za zgodność z oryginałem” oraz „radca prawny L. J.” wraz z własnoręcznym podpisem L. J. oraz datą 13 kwietnia 2024 r.

Podpis widniejący na przesłanej fotokopii wniosku stanowi jego kopie, nie może on zostać uznany za własnoręczny podpis, o którym mowa w art. 119 § 1 pkt 4 k.p.k. W piśmiennictwie nie budzi wątpliwości, że „własnoręczny podpis” oznacza konieczność nakreślenia takiegoż podpisu przez podmiot występujący jako wnoszący pismo, nie może on być zastąpiony przez tzw. faksymile. Za brak podpisu należy uznać również sytuację, gdy podpis jest jedynie kserograficznym odwzorowaniem oryginału, wynikającym ze złożenia pisma w kserokopii czy nadania go za pośrednictwem urządzenia służącego do komunikowania się na odległość, np. faksu (S. Steinborn [w:] Grajewski, Paprzycki, Steinborn, Kodeks, t. 1, 2015, komentarz do art. 119; uchwała SN z 20.12.2006 r., I KZP 29/06, OSNKW 2007/1, poz. 1; M. Kurowski [w:] Kodeks postępowania karnego. Tom I. Komentarz aktualizowany, red. D. Świecki, LEX/el. 2024, art. 119).

Z kolei własnoręczny podpis przy pieczęcie „za zgodność z oryginałem” został złożony przez L. J. na fotokopiach dnia 13 lutego 2024 r., kiedy to nie posiadał już uprawnień do wykonywania zawodu radcy prawnego. L. J. nie mógł już zatem w tym dniu ani podpisać wniosku o wznowienie ani nie był podmiotem uprawnionym do uwierzytelniania pisma z dnia 13 lutego 2024 r. jako radca prawny. Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o radcach prawnych, radca prawny ma prawo sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem, które powinno zawierać podpis radcy prawnego, datę i oznaczenie miejsca jego sporządzenia, na żądanie - również godzinę dokonania czynności. Tymczasem, orzeczeniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie z dnia 23 kwietnia 2019 r., sygn. akt D [...], L. J. został pozbawiony prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego. Orzeczenie to zostało utrzymane w mocy orzeczeniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie z dnia 10 lutego 2021 r., sygn. akt WO-203/19. Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 5 października 2023 r. uznał wniesioną w sprawie kasację jako oczywiście bezzasadną. Oznacza to, że w dniu 13 kwietnia 2024 r. L. J. nie posiadał uprawnień do posługiwania się tytułem zawodowym radcy prawnego, a więc również do korzystania z uprawnienia wynikającego z art. 6 ust. 3 ustawy o radcach prawnych, mimo że w przesłanym piśmie posługiwał się pieczęcią sugerującą, iż zawód ten wykonuje. Skoro zatem

na poświadczeniu dokonany przez L. J. nie widnieje podpis radcy prawnego, poświadczenia tego nie można było uznać za wierzytelne.

Na koniec dla porządku wskazać należy, że wniosek L. J. z dnia 13 stycznia 2024 r., zarejestrowany w Sądzie Najwyższym pod sygn. akt II ZO 9/24, odnosił się do wznowienia postępowania w sprawie o sygn. akt II ZK 20/22, której przedmiotem była kasacja od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych, sygn. akt WO-203/19. Natomiast przesłana przez L. J. wraz z pismem z dnia 13 lutego 2024 r. fotokopia pisma zaadresowana została do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie, w sprawie o sygn. akt WO-203/19 i odnosiła się do wznowienia tego też postępowania. L. J. nie załączył również jakiegokolwiek dowodu nadania pisma, sygnatury sprawy czy też innej informacji odnośnie jego statusu w sądzie do którego wniosek ten miałby wpłynąć.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.

[SOP]

[ms]